

Výroční zpráva

2021

Zlatobýl

Nová Ves nad Popelkou

Slovo úvodem

V roce 2021 se na zlatobýlích zahradách dále budovalo a zkrášlovalo. Jako hlavní téma roku jsme si vybrali vnímání důležitosti hmyzu, hlavně opylovačů.

Včelí zahrada, kterou jsme mohli začít realizovat díky úspěšné kampani na HitHit, začala vznikat už v roce předchozím, kdy jsme nechali udělat terénní úpravy a vybudovali chodníčky. A teď jsme postavili pergolu nad plochou určenou pro budoucí úly (a plánujeme k ní zasázet rozličné popínavky, aby měly včely přes léto trochu stín). V zahradě jsou vysázené růže a kvetoucí byliny, nové záhony jsou připravené na výsadbu v následujícím roce. Máme nachystanou i pečlivě profilovanou jámu, která se v příštím roce stane zahradním jezírkem. Za plůtkem z větví s námi žila první dvě včelstva. Při letním pobytu matek s dětmi byl vybudován hmyzí hotel. Vše vzniká pomaleji, než jsme si představovali, ale už se to rýsuje a bude to krásné.

Pokusné políčko/louka s kvetoucím lučním porostem opět celé léto bzučelo hmyzem. A v Hájku byly na začátku léta roje světlušek, větší než loni.

Dole za Řeckem je místo osikového náletového lesa, kde stále padaly větve a kmeny, velká rovná plocha. Po jejím vyčištění a srovnání by z ní mohl být ovocný sad.

Jihozápadní cíp pozemku je už také zkulturněný, místo porostů kopřiv a pichlavého křoví je tam travnatý jižní svah, shora lemovaný alejí vysokokmenných hrušní.

Všechny luční porosty se nám daří udržovat, bylinné záhony se pomaličku zvětšují, jako každý rok jsme z nich sklidili prvotřídní byliny do sirupů i čajových směsí. Hájek se zdá být stabilní, loni už žádné stromy nepopadaly.

V příštím roce bychom rádi vybudovali jezírko a dále udržovali a zkrášlovali celé zahrady tak, aby byly krásnou oázou. Ať v nich můžou znovu načerpat síly a optimismus všichni, kteří je navštíví.

Hanka

Včelí zahrada

V minulém roce se nám podařilo „vybudovat“ terénní základ pro včelí zahradu a zasadit první trvalky, a letos tyto započaté práce pokračují přetvářením travnatých ploch v záhony, kultivací půdy a její přípravy na osetí a péči o již zasazené rostliny.

Trvalky zasazené v předcházejícím podzimu se nejen k naší radosti dobře ujaly, a tak se včely mohly těšit pastvě na „polštářích“ rozkvetlé mateřídoušky, šanty kočičí, yzopu, levandule a echinacey, ale zároveň se uchytilo i několik divokých trvalek (řebříček obecný, třezalka aj.), které záměrně necháváme růst, abychom podpořili i přirozenou rozmanitost druhů rostlin.

Část ploch byla od podzimu zamulčována textilní fólií, abychom se mohli v kratším časovém období vypořádat s nežádoucími travinami (především s pýrem), které by bránily výsadbě trvalek a výsevu letniček a jejich dalšímu růstu. Zamulčovaná místa jsme postupně odkrývali a dále pracovali s půdou ve smyslu jejího oživení výsevem zeleného hnojiva, konkrétně svazanky vratičolisté, hořčice seté a měsíčku lékařského, které půdě dodají potřebné živiny a zároveň jsou v čase květu bohatou pastvou pro včely a další druhy opylovačů. Na podzim jsme znovu zamulčovali další místa, které v dalším roce dají vzniknout novým záhonům.

Po odkvětu výše uvedených rostlin jsme tato místa osázeli trvalkami, které jsou vhodné jako pastva pro včely a mnohé další opylovače. Vysadili jsme echinaceu, bělotrn, yzop lékařský, levanduli či veronicu spicata, ale i rozchodník, který kvete v pozdějším létě až začátkem podzimu, protože záměrem je osázet zahradu takovými rostlinami, které poskytnou pastvu od jara až do podzimu. Na konci podzimu jsme na stranu valu, kde

Smysl života

Malinká včela

cosi mi říci chtěla -

než odletěla

budou umístěny úly pro včely, vysázeli přes třicet půdopokryvných růží, pořízených v růžové školce manželů Pelcových. Vybrali jsme skupinu růží zvanou Bienenweide. Je to skupina odrůd, které byly vyšlechtěny speciálně pro hmyz, květy jsou jednoduché, aby se včelkám pyl dobře sbíral, a zároveň kvetou po celé léto až do podzimu.

Růže, rovněž pořízené v růžové školce manželů Pelcových, jsme též vysadili k oběma vstupním branám. Je to popínavá odrůda s názvem The Generous Gardener a The Lady of the Lake, která je též vhodná pro včely a kvete opakovaně.

Zahrada během léta s kvetoucími rostlinami ožila vůněmi a my jsme mohli pozorovat různorodost přilétajících opylovačů, včel, čmeláků, motýlů a různých můrek, které se pásly až do večera. Tím jsme už první rok mohli zažít, že naše úsilí má veliký smysl.

Pergola

Na jaře, konkrétně v květnu, jsme realizovali stavbu pergoly ve včelí zahradě. Hlavním účelem této stavby je včelí stanoviště, na kterém v budoucnu plánujeme mít 5 až 7 včelstev. Chceme zasadit pnoucí rostliny, aby postupně zastínily celou pergolu. Bude to mít pro nás praktický, ale i estetický efekt.

Měli jsme štěstí, že se nás přicházející inflace spolu s nastupujícím nedostatkem stavebních materiálů, především dřeva, ještě nedotkla. Celá konstrukce je z modřínového dřeva, které se nejlépe hodí na tyto venkovní účely, jelikož toho hodně vydrží. A to my rozhodně chceme! Museli jsme také nejprve vykopat jámy na betonové patky, na kterých stojí celá konstrukce pergoly. Díky tomu jsme dosáhli roviny a zároveň stability především proti povětrnostním podmínkám. Naším

hlavním stavbyvedoucím se stal Petr, který jakožto profesionální truhlář žijící ve Stochově po celou dobu dohlížel na správný průběh práce, za což mu patří od nás velký dík.

Jezírko

Proč jezírko? Jezírko ve včelí zahradě bude plnit funkci estetickou, ale hlavně praktickou. Jezírko bude osázeno medonosnými rostlinami a bude zdrojem vody pro hmyz a jiná zvířata. V první fázi byla vyhloubena jáma bagrem, ze zeminy se vybudoval přilehlý val. V druhé fázi jsme za pomoci lopat, rýčů a vodováhy vytvarovali profil jezírka se třemi hloubkovými zónami. Protože budujeme takzvané „nebeské jezírko“, které je zásobováno dešťovou vodou, dali jsme si záležet na bahenní zóně. Bahenní zóna bude plnit filtrační funkci, bude nejpestřeji osázena a pokryta říčními valouny, na které budou moci sedat včely a pít. Ale to bude až další fáze naší stavby. Veliký dík patří Nadačnímu fondu Zeměkvět, díky kterému můžeme projekt realizovat.

Jižní svah a hrušňová alej

Na jižní cípu našich zahrad byl neudržovaný a zarostlý svah sklopený k jihu, napadený invazivní křídlatkou. Díky soustavnému sekání a pletí plevele a čištění od odpadků (ze země jsme vyhrabali přes 10 pytlů střepů, lahví, plastů, eternitu, železa, dlaždiček a jiných odpadků) se podařilo proměnit zpustlý, zarostlý a zabordelený kousek zahrad v travnatý luční svah, bez dalšího rozrůstání křídlatky. Odstranění invazivní křídlatky nám přitom bude trvat několik následujících let, neboť nejdeme

cestou chemické likvidace během jednoho roku, nýbrž cestou zdravé a přírodní likvidace omezením růstu křídlatky jejím pravidelným sekáním.

Upravený jižní svah jsme již začali také osazovat keři a stromy. Z jihu a východu je obklopen stromy, keři a lesem, na severu naší hájenkou a skrumáží stromů a keřů. Ze západu však byl z velké části otevřen do krajiny. Vítr přitom fouká nejvíce právě ze západu.

Západní stranu, resp. proluku na západní straně jsme proto osázeli malou hrušňovou alejí s 5 stromy. Po konzultacích s odborníky jsme vybrali odrůdy vhodné pro naši nadmořskou výšku a lokalitu. Kromě ochrany před větrem se také těšíme na hrušky. V posledních desetiletích se v České republice hrušně vysazují minimálně, staré hrušňové aleje podél většinou bývalých cest jsou toliko káceny. Nepočítáme-li zemědělské hrušňové sady, pak hrušně z české krajiny rychle mizí. Naší malou alejí bychom rádi alespoň trochu přispěli k návratu hrušně do české krajiny.

Jak se z pole stala motýlí louka i políčko

Na jaře Václav vysel do připravené půdy osivo pro motýlí louku od Planta Naturalis. V dolní části si připravil dva pruhy, jeden pro brambory, druhý pro mrkev, cibuli a česnek, a ve vhodný čas je osil a osázel. A takto se z pole stala louka s malým políčkem v její dolní části, kterou na podzim ještě zvětšil za pomoci mulčování kravským hnojem.

Louku Václav průběžně sekal kosou, nejvíce tam, kde rostl pryskyřník, kterému se na takovéto vlhké louce daří. Naštěstí se na ní daří i jiným rostlinám, jako jsou jetele, kopretina, lupina, vikev, svazenka a různé traviny. Nechával neposekané pruhy, aby měli obyvatelé louky svůj domov a aby některé rostliny mohly vykvést a vysemenit se znovu.

Na políčku se v mokřém počasí, jaké bylo v tomto roce, dařilo mrkvi, z té měly radost a užitek především děti. Po sklizení brambor do tohoto pruhu políčka Václav vysel hořčici, aby mu pomohla s přípravou půdy na další rok, kdy chce vysévat slunečnici, vikev, měsíček, mrkev, petržel, a sázet cibuli a brambory. A uvidíme, co na louce pokvete za nové květy, které čekají na svůj čas.

Hospodaření spolku

Provoz spolku je stále financován na základě členských příspěvků. Rozvoj pak umožňují různé dary a granty a drobné tržby z prodeje výrobků ze zahrad. Budeme proto vděční za jakýkoliv finanční dar jako vyjádření Vaší podpory naší snaze. V roce 2021 nás nejvýznamněji podpořily, konkrétně dostavbu Včelí zahrady a jezírka, Nadační fond Zeměkvět z Nebeské Rybné (příspěvek 60 000 Kč) a společnost Burda Auction, s. r. o., z Prahy 6 (dar 10 000 Kč).

I v roce 2021 skončil spolek své hospodaření v kladných číslech, kdy příjmy převyšovaly výdaje o 17 tis. Kč. Majetek spolku ve výši 0,5 mil. Kč stále tvoří především zahrady spolku (456 tis. Kč). Celá účetní závěrka (přehledy z jednoduchého účetnictví) je dostupná ve Sbírce listin spolku ve spolkovém rejstříku na www.justice.cz.

Prakticky všechny příjmy spolku (106 tis. Kč) tvořily dary ve výši 87 tis. Kč a členské příspěvky 18 tis. Kč. Z výdajů (88 tis. Kč) jsme 35 tis. Kč vynaložili na dokončování Včelí zahrady, 22 tis. Kč na údržbu zahrad a 31 tis. Kč na běžný provoz a nákup surovin. Výdaje na odměny a náhrady členům orgánů spolku byly i letos nulové, neboť pro spolek pracujeme dobrovolně, zdarma.

V porovnání s loňským rokem i s předcházejícími lety je objem i struktura příjmů a výdajů spolku obdobná. Roční obrat spolku se od roku 2019 pohybuje v rozmezí 100 - 150 tis. Kč.

Spolek je schopen řádně splácet své závazky, nemá potíže s neuhrazenými pohledávkami, má stabilizované cashflow a financování běžného provozu spolku je zajištěno širší členskou základnou a jejími příspěvky. Stále lze proto o finanční situaci spolku hovořit jako o zdravé.

V nadcházejícím roce 2022 očekáváme pokračování stabilního financování provozu a činnosti spolku s plánovaným dokončováním rozdělaných projektů (Včelí zahrada a jezírko) a postupným rozšiřováním udržovaných a obdělaných částí našich zahrad.

*Modrá a zlatá
létem se proplétá
vzduchem, nebem, očima.*

*Vanou vůně třpytným pylem
a jako by mezi nimi
prolétaly křehké víly.*

*Vzduch duní zlatem včel
šumí duhou motýlů
září jemným svistem větru.*

*Oči říkají: Z nebe se snesl motýl, na chvíli se stal květem
a zase odletěl zpět do nebe.*

*Rozum říká: Přenesením pylu na bliznu dojde k oplodnění
a může vzniknout nový život.*

*Srdce říká: Když se duch dotkne hmoty, oplodní ji
a vše je znovuoživeno smyslem.*

*Motýli, včely, čmeláci, letní poslové, hráči hudby života...
...vaše chvění v dechu Země ať radostně plyne
a ať je i my lidé s vděčností vítáme a chráníme.*

Zlatobýl, z. s.

**Nová Ves nad Popelkou 248
512 71 Nová Ves nad Popelkou**

**www.zlatobyl.cz
www.facebook.com/zlatobyl**

**IČO: 22895876
č. ú. 2800143260 / 2010**